

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kunnallislain 92 ja 94 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan poistettaviksi kunnallista säännökset, joiden nojalla kunnanvaltuusto on voinut antaa yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan sekä tilintarkastajien apuna toimivan henkilön määräämisen kuntien keskusjärjestöjen tehtäväksi.

Esitys liittyy Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus) sikäli, että

saatettaessa voimaan kesäkuussa 1992 annettua julkisia palveluhankintoja koskevaa direktiiviä on myös kuntien tilintarkastus saatettava direktiivin mukaisten säännösten piiriin.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kunnallislain 92 §:n 1 momentin (388/81) mukaan kunnanvaltuusto valitsee toimikaudekseen kunnan hallinnon ja taloudenhoidon tarkastamista varten vähintään neljä tilintarkastajaa ja kullekin henkilökohtaisen varatilintarkastajan. Tilintarkastajaksi voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole kunnan jäsen, jos hän siihen suostuu. Saman pykälän 3 momentin mukaan valtuusto voi päättää antaa yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan määräämisen kuntien keskusjärjestön tehtäväksi. Lain 94 §:n 2 momentin mukaan tilintarkastajien apuna voi olla kunnanvaltuuston valitsemia viranhaltijoita, joiden suoritettavaksi voidaan tilintarkastussäännössä määrättyissä rajoissa uskoa tilintarkastukseen kuuluvia tehtäviä. Valtuusto voi päättää antaa tilintarkastajien apuna toimivan henkilön määräämisen kuntien keskusjärjestöjen tehtäväksi.

Säännöksillä on pyritty helpottamaan ammattitilintarkastajien käyttöä. Tilintarkastajakunnan kautta kuntien keskusjärjestöt ovat myös voineet ohjata ja neuvoa kuntien hallintoa ja taloudenhoitoa. Perusteita keskusjärjes-

töjen yksinoikeuteen ammattitarkastajien määräämisessä ei enää ole. Kunnalliskomitea on ehdottanut mietinnössään (komiteanmietintö 1993:33), että yhden tilintarkastajan tulisi olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajalautakunnan hyväksymä henkilö (JHTT-tilintarkastaja) tai yhteisö (JHTT-yhteisö). Vuoden 1992 alusta voimassa olleessa asetuksessa julkishallinnon- ja talouden tilintarkastajan tutkinnosta (926/91) on säädetty JHTT-tutkinnosta, jonka hyväksyminen edellyttää hyvää perehtyneisyyttä julkiseen hallintoon ja julkistalouteen sekä niiden tilintarkastusmenetelmiin. Asetuksessa ei ole toistaiseksi säännöksiä JHTT-yhteisöstä.

Julkisia hankintoja säännellään nykyisin myös Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa (ETA-sopimus). Sopimuksen määräysten samoin kuin sopimuksen liitteessä XVI mainittujen direktiivien täytäntöönpanemiseksi on säädetty laki julkisista hankinnoista (1505/92). Laki velvoittaa hankintayksiköitä noudattamaan kaikissa hankinnoissa syrjimättömyyden periaatteita ja kilpailuttamaan hankinnat tehokkaasti. ETA-sopimuksen tekemisen jälkeen on kesäkuussa 1992 annettu neu-

voston direktiivi julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamiseksi (92/50 ETY). Direktiivi tulee otettavaksi ETA-sopimuksen liitteeksi, ja sen täytäntöönpanemiseksi on kauppa- ja teollisuusministeriössä valmisteltavana asetus Euroopan talousaluetta koskevassa sopimuksessa tarkoitetuista palveluhankinnoista. Se tulee voimaan noin kuuden kuukauden kuluttua ETA-sopimuksen voimaantulosta.

Kuntien keskusjärjestön yksinoikeutta koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi välittömästi. Tämän vuoksi ehdotetaan, että kunnallislain 92 §:n 3 momentti, jonka mukaan valtuusto voi päättää antaa yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan määräämisen kuntien keskusjärjestöjen tehtäväksi, kumotaan ja että lain 94 §:n 2 momentista poistetaan viimeinen lause, jonka mukaan valtuusto voi myös päättää antaa tilintarkastajien apuna toimivan henkilön määräämisen kuntien keskusjärjestöjen tehtäväksi.

2. Esityksen vaikutukset

Kun kuntien keskusjärjestöjen yksinoikeus tilintarkastajan määräämiseen kumottaisiin, kunnat voisivat valita ammattitilintarkastajan vapaasti eivätkä olisi enää sidottuja kuntien keskusjärjestöjen valitsemiin tilintarkastajiin.

3. Asian valmistelu

Kunnalliskomitea on ehdottanut, että kuntien keskusjärjestöjen yksinoikeutta koskevat kunnallislain 92 §:n 3 momentti ja 94 §:n 2 momentin viimeinen virke kumottaisiin välittö-

mästi. Hallituksen esitys on valmisteltu sisäasiainministeriössä ja siitä on pyydetty lausunto oikeusministeriön ETA-toimistolta, kauppa- ja teollisuusministeriöltä ja Suomen Kuntaliitto ry:ltä.

4. Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista

ETA-sopimuksen tultua voimaan Suomessa on valmisteltavana neuvoston direktiivin julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamiseksi (92/50/ETY) voimaansaattaminen. Direktiivissä julkinen palvelusopimus määritellään rahallista vastiketta vastaan tehdyksi hankintayksikön ja toimittajan väliseksi kirjalliseksi sopimukseksi. Direktiivissä ei ole määräyksiä hankintayksikön itsetuottamien palvelujen kilpailuttamisesta.

Direktiivin soveltamisalaan ei kuulu palvelujen hankkiminen yksiköltä, jolla on lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen perustuva yksinoikeus palvelun tuottamiseen. Direktiivin soveltamispiiriin kuuluvia palveluja ovat muun muassa laskentatoimenpalvelut, tilintarkastus- ja kirjanpitoalvelut.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**kunnallislain 92 ja 94 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 10 päivänä joulukuuta 1976 annetun kunnallislain (953/76) 92 §:n 3 momentti ja *muutetaan* 94 §:n 2 momentti seuraavasti:

94 §

määrätyissä rajoissa uskoa myös 93 §:ssä mainittuun tarkastukseen kuuluvia tehtäviä.

Tilintarkastajien apuna voi olla kunnanvaltuuston valitsemaa viranhaltijoita, joiden suoritettavaksi voidaan tilintarkastussäännössä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 199 .

Helsingissä 18 päivänä helmikuuta 1994

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sisäasiainministeri *Mauri Pekkarinen*

Laki

kunnallislain 92 ja 94 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 10 päivänä joulukuuta 1976 annetun kunnallislain (953/76) 92 §:n 3 momentti ja muutetaan 94 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

92 §

92 §

Valtuusto voi päättää antaa yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan määrämisen kuntien keskusjärjestön tehtäväksi.

(3 mom. kumotaan)

94 §

94 §

Tilintarkastajien apuna voi olla kunnanvaltuuston valitsemia viranhaltijoita, joiden suoritettavaksi voidaan tilintarkastussäännössä määrätyissä rajoissa uskoa myös 93 §:ssä mainittuun tarkastukseen kuuluvia tehtäviä. Valtuusto voi myös päättää antaa tilintarkastajien apuna toimivan henkilön määrämisen kuntien keskusjärjestön tehtäväksi.

Tilintarkastajien apuna voi olla kunnanvaltuuston valitsemia viranhaltijoita, joiden suoritettavaksi voidaan tilintarkastussäännössä määrätyissä rajoissa uskoa myös 93 §:ssä mainittuun tarkastukseen kuuluvia tehtäviä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .*